

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 19 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Małgorzata Małecka

Protokolant:p.o. stażystyK. M.

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2015 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa W. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

- o zapłatę i ustalenie

I. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 233.808,77 zł (dwieście trzydzieści trzy tysiące osiemset osiem złotych 77/100);

II. ustala, że pozwany ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku, któremu uległ powód w dniu 9 lutego 2012 roku, które mogą powstać w przyszłości;

III. oddala powództwo co do kwoty 196.393,12 zł (sto dziewięćdziesiąt sześć tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt trzy złote 12/100);

IV. w pozostałym zakresie postępowanie umarza;

V. kosztami procesu w całości obciąża pozwanego i w związku z tym:

a. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.617 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

b. nakazuje ściągnąć od pozwanego, na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Poznaniu) kwotę 28.375,67 zł tytułem zwrotu kosztów wynagrodzenia biegłych, kosztów sporządzenia kopii dokumentacji medycznej oraz opłaty sądowej od pozwu, od obowiązku uiszczenia której powód został zwolniony.

SSO M. M.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 grudnia 2013 r. powód W. S., reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 110.000 zł tytułem częściowego zadośćuczynienia za krzywdy i cierpienia doznane na skutek wypadku z dnia 9 lutego 2012 r., kwoty 5.601,89 zł tytułem odszkodowania oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 9 lutego 2012 r. uległ wypadkowi samochodowemu, w wyniku którego doznał znacznych obrażeń ciała i przebywał 44 dni w śpiączce farmakologicznej. Sprawcą wypadku był P. N., którego wina została stwierdzona wyrokiem S. R. w S.z dnia 22 października 2012 r. Sprawca wypadku posiadał ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym. Powód przebywał w szpitalu do dnia 4 kwietnia 2012 r., zaś po wypisaniu ze szpitala potrzebował całodobowej opieki rodziny, albowiem na skutek

wypadku nie był w stanie wykonywać nawet najprostszych czynności życia codziennego np. związanych z higieną osobistą. W. S. przyjmował w tym czasie silne leki przeciwbólowe i pogorszeniu ulegał jego stan psychiczny. Mimo rehabilitacji powód bardzo cierpiał, nie mógł spać, ból paraliżował go i uniemożliwiał normalne życie. Powód został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy oraz orzeciono wobec niego znaczny stopień niepełnosprawności. Z uwagi na stan zdrowia i kondycję psychiczną w dniu 18 marca 2013 r. podjął próbę samobójczą, zażywając dużą ilość leków. Skutkowało to pobytom powoda na oddziale psychiatrycznym szpitala w G..

W dalszej kolejności powód wskazał, że postępowanie likwidacyjne w niniejszej sprawie zakończyło się uznaniem roszczeń powoda i wypłaceniem na jego rzecz kwoty 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwoty 1.910 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów, kwoty 1.890 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich oraz kwoty 30,10 zł tytułem zwrotu kosztów leków. Zdaniem powoda, wypłacona mu kwota 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia jest rażąco niska i niewspółmierna do charakteru szkody jakiej doznał. W jego ocenie należne mu zadośćuczynienie wynosi ok. 220.000 zł, jednakże w niniejszym procesie domaga się zasądzenia z tego tytułu jedynie kwoty 110.000 zł. Jako podstawę prawną swojego żądania podał art. 445 § 1 kc.

W dalszej kolejności powód podał, że domaga się także zasądzenia odszkodowania w łącznej wysokości 5.601,89 zł, na które składają się kwota 3.577,60 zł z tytułu kosztów opieki (5.467,60 zł za okres od 4 kwietnia 2012 r. do 24 lipca 2012 r. wg 1.500 zł miesięczne - 1.890 zł dotychczas wypłaconego odszkodowania= 3.577,60 zł) oraz kwotę 984,80 zł tytułem kosztów dojazdu. (1-17 akt).

Postanowieniem z dnia 24 grudnia 2013 r. Sąd zwolnił powoda od kosztów sądowych w całości. (k. 61 akt).

W **odpowiedzi na pozew** z dnia 4 lutego 2014 r. pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazał, że nie kwestionuje okoliczności wypadku któremu uległ powód oraz że pozwany przeprowadził postępowanie likwidacyjne i wypłacił powodowi kwotę 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 4.040,10 zł z tytułu odszkodowania. Zdaniem pozwanego, roszczenia powoda przewyższające wypłacone kwoty są niezasadne, nieodpowiednie do rozmiaru doznanej krzywdy oraz nie zostały przez powoda udowodnione. (k. 70-72 akt).

Pismem z dnia 16 marca 2015 r. powód rozszerzył powództwo i wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda dodatkowej kwoty zadośćuczynienia w wysokości 290.000 zł, a więc łącznie 400.000 zł. Jednocześnie wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda na podstawie art. 444 § 2 kc kwoty 59.610 zł tytułem skapitalizowanej renty obejmującej okres od 10 lutego 2012 r. do 31 marca 2015 r. (pkt 3 pisma). Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda na podstawie art. 444 § 3 kc kwoty 1.750 zł renty płatnej z góry do rąk powoda do 10-dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności, poczynając od dnia 1 kwietnia 2015 r. (pkt 4 pisma) oraz o ustalenie, że pozwany ponosi odpowiedzialność na przyszłość wobec powoda za skutki wypadku z dnia 9 lutego 2012 r.

Uzasadniając zmianę powództwa wskazano, że uszczerbek na zdrowiu powoda wyniósł 87%, zatem roszczenia powoda są zasadne. Powód domaga się także zasądzenia renty, bowiem od dnia wypadku do chwili obecnej jest całkowicie niezdolny do pracy. Przed wypadkiem powód pracował jako murarz i uzyskiwał minimalne wynagrodzenie za pracę. Żadaną kwotę powód wyliczył za okres od 10 lutego 2012 r. do 31 marca 2015 r. biorąc pod uwagę wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego rozporządzeniem Rady Ministrów. Z kolei z uwagi na to, że nie jest możliwe odzyskanie przez powoda pełnej sprawności fizycznej i psychicznej, w takim stopniu, aby mógł on powrócić do trybu życia sprzed wypadku, powód domaga się zasądzenia na jego rzecz renty w wysokości 1.750 zł miesięcznie płatne z góry do 10-tego każdego miesiąca. Kwota ta stanowi miesięczne wynagrodzenie za pracę w roku 2015 r. (k. 353-356 akt).

Pozwany pismem z dnia 12 maja 2015 r. ustosunkowując się do rozszerzenia powództwa wniósł o oddalenie powództwa w całości, także w rozszerzonym zakresie. Pozwany podkreślił, że powód nie wykazał na jakim stanowisku pracował przed wypadkiem i jakie osiągał wynagrodzenie. (k. 412-413 akt).

W piśmie procesowym z dnia 1 września 2015 r. powód wskazał, że przyjął do wyliczenia skapitalizowanej renty następujące kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę w poszczególnych latach: 1.500 zł w 2012 r., 1.600 zł w 2013 r., 1.680 zł w 2014 r. i 1.750 zł w 2015 r. Powód zmodyfikował także żądanie wskazane w pkt 3 pisma z dnia 16 marca 2015 r. w zakresie zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda skapitalizowanej renty, wnosząc o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 24.600 zł tytułem skapitalizowanej renty obejmującej okres od 10 lutego 2012 r. do dnia 30 czerwca 2013 r. i w pozostałym zakresie pkt 3 pisma z dnia 16 marca 2015 r. cofnął pozew oraz cofnął pozew w zakresie pkt 4 pisma z dnia 16 marca 2015 r.

Uzasadniając modyfikację powództwa powód wskazał, że od dnia 1 lipca 2013 r. został zatrudniony przez zakład pracy (...) sp. z o.o. na stanowisku pracownika gospodarczego. (k. 444-446 akt).

Zarządzeniem z dnia 15 września 2015 r. Przewodnicząca zwróciła pozew w zakresie rozszerzonego żądania zawartego w piśmie z dnia 16 marca 2015 r., wniesionego do Sądu w dniu 16 marca 2015 r. z uwagi na niezłożenie przez powoda odpisu pisma w zakreślonym terminie (k. 463-464 akt).

Pismem procesowym z dnia 24 września 2015 r. powód wniósł o nadanie pismu z dnia 16 marca 2015 r. biegu z datą złożenia odpisu pisma tj. od dnia 13 sierpnia 2015 r. (k. 475 akt).

Podczas rozprawy mającej miejsce w dniu 5 listopada 2015 r. powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko. Pozwany także podtrzymał dotychczasowe stanowisko oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa w zakresie cofniętego roszczenia. Nadto powód oświadczył, że skapitalizowana renta dochodzona w niniejszej sprawie została wyliczona za okres od 1 marca 2012 r. do 30 czerwca 2013 r. Pozwany oświadczył, że kwestionuje roszczenie powoda co do zasady, jak również co do wysokości. (k. 499 akt).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód w 2012 r. miał 48 lat i pracował jako murarz na podstawie umowy zlecenia. Otrzymywał z tego tytułu kwotę ok. 700 zł tygodniowo (ok. 2.800 zł miesięcznie). Powód wykonywał także inne prace budowlane, poza pracami elektrycznymi. Powód nie posiadał prawo jazdy.

W. S. był osobą aktywną i towarzyską. Wyjeżdżał wraz z żoną na 30 kilometrowe wycieczki rowerowe. Biegał razem z synem.

Powód nie chorował i do lekarza udawał się jedynie na badania okresowe. Ważył w tamtym okresie ok. 80 kg.

dowód: zeznania świadka N. S. (adnotacja 00:14:37 e-protokołu z dnia 22 maja 2014 r. k. 206-207 akt), zeznania świadka B. S. (adnotacja 00:50:21 e-protokołu z dnia 22 maja 2014 r. k. 207-209 akt), zeznania powoda (adnotacja 00:06:48 e-protokołu z dnia 6 marca k. 83-86 akt).

W dniu 9 lutego 2012 r. w B. powód W. S., jako pasażer (...) uległ wypadkowi samochodowemu. Na skutek wypadku powód doznał urazu wielonarządowego pod postacią stłuczenia mózgu, wielofragmentowego złamania trzonu i grzebienia łopatki prawej z przemieszczeniem, wielomiejscowego złamania żeber, złamania trzonu TH8 i rozległej rany powłok skórnych głowy. Podczas wypadku powód stracił przytomność. Został przewieziony do Szpitala Wojewódzkiego w P. przy ul. (...).

dowód: opinia Katedry Medycyny Sądowej (...) im. K. M. w P. (k. 320-334 akt), zawiadomienie o wszczęciu dochodzenia (k. 21 akt Sądu Okręgowego w Poznaniu w sprawie o sygnaturze (...), zeznania świadka N. S. (adnotacja 00:14:37 e-protokołu z dnia 22 maja 2014 r. k. 206-207 akt), zeznania świadka B. S. (adnotacja 00:50:21 e-protokołu

z dnia 22 maja 2014 r. k. 207-209 akt), zeznania powoda (adnotacja 00:06:48 e-protokołu z dnia 6 marca 2014 r. k. 83-86 akt).

W okresie od 9 lutego 2012 r. do dnia 28 marca 2012 r. powód był hospitalizowany na Oddziale (...) w P..

W okresie od 28 marca 2012 r. do dnia 4 kwietnia 2012 r. powód przebywał na Oddziale (...) O. (...)w P..

Powód po wypadku przebywał w stanie śpiączki farmakologicznej. Po wybudzeniu miał problemy z pamięcią, nie pamiętał żony i syna. Powód nie pamiętał okoliczności w jakich poznał żonę, ani okoliczności narodzin jego syna. Żona powoda przypominała mu te zdarzenia poprzez oglądanie zdjęć i nagrań.

Powód po opuszczeniu szpitala był osobą niesamodzielną, wymagał opieki w sprawach życia codziennego. Nie był wówczas w stanie sam się umyć, skorzystać z toalety czy zjeść posiłku. Ważył 59 kg. Żona powoda, przebywająca w tym czasie na urlopie bezpłatnym, opiekowała się nim do czasu pobytu powoda na Oddziale (...) Narządu (...)S. W. w P..

W. S. po zakończeniu hospitalizacji otrzymał rentę rehabilitacyjną w wysokości 520 zł netto, którą pobierał przez okres 8 miesięcy. Powód przeznaczał te środki w dużej mierze na lekarstwa.

dowód : dokumentacja medyczna (k. 167-203 akt i 22-62 akt Sądu Okręgowego w Poznaniu o sygnaturze (...) akt), zeznania świadka N. S. (adnotacja 00:14:37 e-protokołu z dnia 22 maja 2014 r. k. 206-207 akt), zeznania świadka B. S. (adnotacja 00:50:21 e-protokołu z dnia 22 maja 2014 r. k. 207-209 akt), zeznania powoda (adnotacja 00:06:48 e-protokołu z dnia 6 marca k. 83-86 akt oraz adnotacja 00:14:46 e-protokołu z dnia 5 listopada 2015 r. k. 500 akt).

Pismem z dnia 13 lipca 2012 r. pozwany przyznał powodowi odszkodowanie w łącznej wysokości 44.040,10 zł, na które składały się kwota 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwota 1.910 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów, 1.890 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich, kwota 210 zł tytułem kosztów diety oraz kwota 30,10 zł tytułem zwrotu kosztów leków.

dowód: pismo z dnia 13 lipca 2012 r. (k. 67 akt Sądu Okręgowego w Poznaniu o sygnaturze (...)), zeznania powoda (adnotacja 00:14:46 e-protokołu z dnia 5 listopada 2015 r. k. 500 akt).

W okresie od 25 lipca 2012 r. do 30 sierpnia 2012 r. powód przebywał na Oddziale (...) (...) (...) S.W. (...) w P.. Rehabilitacja dotyczyła odtworzenia funkcji chodzenia, zapamiętywania i czytania. Powód poddany został także fizykoterapii. W toku rehabilitacji powód wykonywał ćwiczenia na drabinkach oraz jeździł na rowerze. Powód miał także spotkania z psychologiem.

Po zakończeniu hospitalizacji powodem opiekował się syn, a następnie w opiece nad powodem pomagała jego teściowa. Powód stawał się coraz bardziej samodzielny. Mógł poruszać ręką, mógł sam się umyć i skorzystać z toalety. Powód nie mógł uprawiać sportów i nadal potrzebował pomocy przy wychodzeniu z domu.

dowód: dokumentacja medyczna (k. 123- 154 akt), zeznania świadka N. S. (adnotacja 00:14:37 e-protokołu z dnia 22 maja 2014 r. k. 206-207 akt), zeznania powoda (adnotacja 00:06:48 e-protokołu z dnia 6 marca k. 83-86 akt).

Decyzją z dnia 19 września 2012 r. powodowi przyznano prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 9 sierpnia 2012 r. do 6 listopada 2012 r. w wysokości 90% podstawy wymiaru, zaś od 7 listopada 2012 r. do 5 kwietnia 2013 r. w wysokości 75% podstawy wymiaru.

dowód: decyzja ZUS (k. 64-65 akt Sądu Okręgowego w Poznaniu o sygnaturze(...))

W dniu 22 października 2012 r. S. R. w S. (...) uznał oskarżonego P. N. za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że w dniu 9 lutego 2012 r. w B. kierując (...) z kierunku z P. do P. naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu

ładowym poprzez niezachowanie należytej ostrożności, w ten sposób, że podczas jazdy na prostym odcinku śliskiej i ośnieżonej drogi (...) nie dostosował prędkości swego pojazdu do panujących warunków drogowych, w wyniku czego podczas manewru wyprzedzania samochodu osobowego marki F. (...), wpadł w poślizg i zjechał na przeciwny pas ruchu, gdzie zderzył się czołowo z prawidłowo jadącym z przeciwnego kierunku (...) kierowanym przez M. W., powodując w ten sposób nieumyślnie u pasażera kierowanego przez siebie pojazdu W. S. obrażenia ciała w postaci urazu wielonarządowego, rany okolicy czołowo skroniowej, ostrej niewydolności oddechowej, stłuczenia płuc, odmy opłucnej, złamania żeber od II do XII po stronie prawej i od II do IV po stronie lewej, wielofragmentowego złamania trzonu i grzebienia łopatki prawej z przemieszczeniem odłamów, złamania płytki trzonu (...), które to obrażenia stanowią ciężki uszczerbek na zdrowiu pod postacią choroby realnie zagrażającej życiu w rozumieniu art. 156 kk. Oskarżony został uznany za winnego popełnienia przestępstwa z art. 177 § 2 kk.

dowód: wyrok S. R. w S. z dnia 22 października 2015 r. (k. 51-52 akt).

Sprawca wypadku posiadał ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym.

Okoliczność bezsporna.

Do lutego 2013 r. powód wymagał opieki osób trzecich. Stan psychiczny powoda uległ pogorszeniu. Powód czuł się niepotrzebny, bowiem całe dni spędzał w domu i nie pracował. Powód miał zobowiązania wynikające z kredytu zaciągniętego przed wypadkiem i została wobec niego wszczęta egzekucja komornicza. Powód miał także problemy ze współżyciem fizycznym z żoną.

W dniu 18 marca 2013 r. powód próbował popełnić samobójstwo, zażywając dużą ilość leków. W okresie od 21 marca 2013 r. do 8 maja 2013 r. był hospitalizowany na(...) (...) w G..

dowód: dokumentacja medyczna (k. 54-56 oraz 101-121 akt), zeznania powoda (adnotacja 00:06:48 e-protokołu z dnia 6 marca k. 83-86 akt), zeznania świadka N. S. (adnotacja 00:14:37 e-protokołu z dnia 22 maja 2014 r. k. 206-207 akt), zeznania świadka B. S. (adnotacja 00:50:21 e-protokołu z dnia 22 maja 2014 r. k. 207-209 akt).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 14 maja 2013 r. orzekł wobec powoda całkowitą niezdolność do pracy do dnia 31 maja 2014 r.

dowód: orzeczenie lekarza orzecznika ZUS (k. 48 i 53 akt),

Powód od dnia 1 lipca 2013 r. podjął zatrudnienie w (...) Sp. z o.o. – zakładzie pracy chronionej, na stanowisku pracownika gospodarczego. Powód zajmuje się wyrzucaniem śmieci, odśnieżaniem i uzyskuje dochód w wysokości 1.000 zł -1.100 zł miesięcznie. Praca ta nie odpowiada jego ambicjom.

dowód: wywiad zawodowy (k. 223-224 akt), zeznania świadka N. S. (adnotacja 00:14:37 e-protokołu z dnia 22 maja 2014 r. k. 206-207 akt), zeznania świadka B. S. (adnotacja 00:50:21 e-protokołu z dnia 22 maja 2014 r. k. 2-7-209 akt), zeznania powoda (adnotacja 00:06:48 e-protokołu z dnia 6 marca k. 83-86 akt).

Powód doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu wynoszącego 2% z uwagi na szpecącą bliznę powłok skórnych głowy, 50% z uwagi na encefalopatię ze zmianami charakterologicznymi, 10% z uwagi na wielomiejscowe, złamania licznych żeber bez niewydolności oddechowej, 25% z uwagi na wieloodłamowe złamanie łopatki prawej z dysfunkcją prawego barku. Łącznie trwały uszczerbek na zdrowiu powoda będący skutkiem obrażeń wielonarządowych wynosi 87%.

dowód: opinia Katedry Medycyny Sądowej (...) im. K. M. w P. (k. 320-334 akt).

Aktualny stan zdrowia somatycznego należy uznać za utrwalony, nie rokujący poprawy, a uzyskany efekt terapeutyczny za optymalny. Natomiast w przyszłości, wraz z wiekiem, kiedy nasileniu będą ulegały zmiany

zwyrodnieniowe- deformacyjne związane z wiekiem, dodatkowo nasilą się dolegliwości i ograniczenie ruchu w stawach objętych zmianami pourazowymi.

Rokowania odnośnie stanu psychicznego należy uznać za niepewne. Powód bezwzględnie wymaga dalszego, stałego leczenia, zarówno farmakologicznego, jak i rehabilitacyjnego, a zaniechanie może istotnie nasilić stwierdzone dysfunkcje. Obecną rolą leczenia rehabilitacyjnego jest utrzymanie uzyskanego efektu i zapobieganie powstawaniu dalszych skutków – większej dysfunkcji bez zastosowania rehabilitacji, natomiast rolą leczenia psychiatrycznego jest umożliwienie powodowi, jak najbardziej pełnego udziału w życiu codziennym.

Powód wymaga stosowania leków zalecanych przez lekarza psychiatrę – leków antydepresyjnych, nasennych, przeciwlękowych, doraźnie leków przeciwbólowych oraz leku M. – poprawiającego funkcje poznawcze.

Powyższe leczenie należy rozpatrywać jako leczenie trwałe, natomiast poszczególne leki mogą być modyfikowane w zależności od stanu klinicznego co do ilości, dawek i rodzaju.

Najbardziej istotnie ogranicza powoda jego stan psychiczny, który mimo podjętego leczenia nie pozwala mu na pełne, aktywne uczestniczenie w życiu zawodowym, samodzielnym funkcjonowaniu – z powodu zaburzeń pamięci i orientacji powód gubi się. Dodatkowo na stan psychiczny powoda nakłada się dysfunkcja narządu ruchu –prawy obręczy barkowej, która istotnie ogranicza zarówno zakres ruchu, jak i siłę mięśniową. Powyższe powoduje, że powoda należy uznać za trwale niezdolnego do pracy zarówno wyuczonyj –piekarza, pracy wykonywanej przed wypadkiem – murarza oraz innych, jakichkolwiek prac zarobkowych.

Z uwagi na zaburzenia psychiczne konieczna jest stała opieka i nadzór osoby trzeciej.

Nie jest możliwe odzyskanie przez powoda pełniej sprawności fizycznej i psychicznej, w takim stopniu, aby mógł powrócić do trybu życia sprzed wypadku.

dowód: opinia Katedry Medycyny Sądowej (...) im. K. M. w P. (k. 320-334 akt), opinia uzupełniająca Katedry Medycyny Sądowej (...) im. K. M. w P. z dnia 21 kwietnia 2014 r.(k. 391-395 akt), dokumentacja medyczna (k. 222 i 225-288 akt), zeznania powoda (adnotacja 00:06:48 e-protokołu z dnia 6 marca k. 83-86 akt),

Przeprowadzone badania neurologiczne powoda nie wykazały dysfunkcji, które wskazywałyby na pochodzenie zaburzeń seksualnych z ośrodkowego układu nerwowego. Badanie psychiatryczne wykazało z kolei u powoda zaburzenia adaptacyjne. Jednym

z objawów zaburzeń depresyjnych jest zmniejszenie aktywności w sensie ogólnym, a także utrata zdolności przeżywania przyjemności. Objawy te dotyczą także sfery seksualnej- dla objawów depresyjnych typowy jest spadek libido uwarunkowany zarówno samą depresją

i zmniejszeniem zainteresowań, jak również możliwym działaniem ubocznych leków przeciwdepresyjnych. Pomiędzy powypadkowym stanem psychicznym powoda, stosowanym w związku z powyższym leczeniem farmakologicznym przeciwdepresyjnym,

a zgłaszanymi zaburzeniami aktywności seksualnej pod postacią braku zainteresowania i zaburzeń erekcji istnieje związek przyczynowy.

dowód : opinia uzupełniająca Katedry Medycyny Sądowej (...) im. K. M. w P. z dnia 13 lutego 2015 r. (k. 344-345 akt).

U powoda stwierdzono zwężenie cewki moczowej, które powoduje uszczerbek na zdrowiu w wysokości 15%. Impotencja erekcyjna nie jest następstwem urazu układu-moczowo-płciowego. Zwężenie cewki moczowej wymaga wykonania urethrotomii, co poprawi oddawanie moczu. Jednak ze względu na nawrotowość tego schorzenia powód będzie wymagał stałej opieki urologicznej i okresowych zabiegów poszerzania cewki. Z powodu zwężenia cewki moczowej uzyskanie pełniej sprawności, aby mógł powrócić do trybu życia przed wypadkiem, jest niemożliwe.

dowód: opinia biegłego J. A. (1) (k. 403-404 akt).

Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 26 sierpnia 2015 r. powód został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy do dnia 31 sierpnia 2017 r.

dowód: orzeczenie lekarza orzecznika ZUS (k. 451 akt).

Powód do dnia dzisiejszego przyjmuje leki przeciwbólowe jak K. i T., przynajmniej 3 razy w tygodniu. Nie może leżeć na prawym boku, bowiem odczuwa silny ból.

Powód nie może biegać ze względu na stan zdrowia i cały czas przyjmuje wziewy na odmě płuć i astmę. Klatka piersiowa powoda po wypadku bardziej przylega do płuć i jest przechylona w stronę serca. Powód dojeżdża rowerem do pracy, która oddalona jest o 1 km od jego miejsca zamieszkania. Jazda na rowerze męczy powoda.

Powód ma kłopoty z pamięcią. Nie lubi wychodzić z domu, ponieważ wstydzi się swojego stanu.

W 2015 r. powód miał atak epilepsji, co w ocenie neurologa jest skutkiem wypadku.

W. S. pozostaje nadal pod opieką lekarzy: psychologa, psychiatry, neurologa, pulmonologa, ortopedy i lekarza rodzinnego. Powód wydaje 300 zł miesięcznie na leki.

W. S. ma zadłużenie komornicze wobec 3 banków w wysokości około 160.000 zł wraz z odsetkami.

Na dojazdy do lekarzy powód wydał kwotę 984,80 zł.

dowód: faktury za leki (k. 68-77 akt Sądu Okręgowego w Poznaniu o sygnaturze (...)), bilety i paragony (k. 78 akt Sądu Okręgowego w Poznaniu o sygnaturze (...)), artykuły prasowe (k. 80-86 akt Sądu Okręgowego w Poznaniu o sygnaturze (...)), zeznania świadka N. S. (adnotacja 00:14:37 e-protokołu z dnia 22 maja 2014 r. k. 206-207 akt), zeznania świadka B. S. (adnotacja 00:50:21 e-protokołu z dnia 22 maja 2014 r. k. 207-209 akt), zeznania powoda (adnotacja 00:06:48 e-protokołu z dnia 6 marca k. 83-86 akt i adnotacja 00:14:46 e-protokołu z dnia 5 listopada 2015 r. k. 500 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie kserokopii dokumentów prywatnych i urzędowych zgromadzonych w aktach sprawy, opinii biegłych oraz zeznań świadków i powoda.

Wiarygodność kserokopii dokumentów nie budziła wątpliwości Sądu. Mimo, że kserokopia nie jest dokumentem, a stanowi jedynie element twierdzenia strony o istnieniu dokumentu o treści odpowiadającej kserokopii, to w niniejszej sprawie żadna ze stron nie podniosła zarzutów kwestionujących istnienie określonych dokumentów prywatnych czy urzędowych.

Postanowieniem z dnia 22 maja 2014 r. Sąd uznał na niezbędne przeprowadzenie dowód z opinii biegłych sądowych z dziedziny neurologii, ortopedii, pulmonologii, psychologii i psychiatrii, celem ustalenia:

a/zakresu obrażeń jakich doznał powód na skutek wypadku 9.02.2012r. długości czasu ich odczuwania, oraz wysokości stopnia uszczerbku na zdrowiu,

b/ jakie są rokowania na przyszłość odnośnie dalszego procesu leczenia doznanych przez powoda urazów:

- czy zachodzi konieczność dalszego leczenia (ewentualnie czy jest ono zakończone) w tym korzystania przez powoda z zabiegów rehabilitacyjnych i jakiego rodzaju, przez jaki okres i jakie efekty, przy założeniu jego kontynuowania, powód może osiągnąć,

c/ czy zachodzi konieczność zażywania przez powoda środków farmakologicznych , jakiego rodzaju, przez jakim okres,

d/jak długo powód będzie odczuwał skutki tego wypadku,

e/w jakim stopniu skutki wypadku rzutują na aktywność życiową powoda,

f/ czy w skutek doznanych urazów zachodzą przeciwwskazania do podejmowania czy wykonywania przez powoda pewnych czynności lub prac,

g/jaki wpływ na przyszły stan zdrowia powoda będą mieć doznane urazy i czy istnieje ryzyko dalszych ich negatywnych następstw,

h/ czy jest możliwe odzyskanie przez powoda pełnej sprawności fizycznej i psychicznej w takim stopniu aby mógł powrócić do trybu życia sprzed wypadku.

Postanowieniem z dnia 4 lipca 2014 r. Sąd zmienił orzeczenie Sądu z 22 maja 2014 r. w ten sposób, że postanowił przeprowadzić dowód również z opinii biegłego z dziedziny urologii celem ustalenia:

a) czy wypadek z dnia 9 lutego 2012r. i jego skutki miały i mają nadal wpływ na aktywność seksualną powoda i w jakim zakresie,

b) czy zachodzi konieczność leczenia powoda, przez jaki okres i jakie efekty, przy założeniu jego kontynuowania powód może osiągnąć,

c) czy jest możliwe odzyskanie przez powoda pełnej sprawności fizycznej w takim stopniu, aby mógł on powrócić do trybu życia sprzed wypadku,

Sąd uzupełnił także tezę dowodową zawartą w postanowieniu z dnia 22 maja 2014r. dotyczącą wiadomości specjalnych z zakresu psychiatrii w ten sposób, iż zlecił biegłemu wyjaśnienie, czy wypadek z dnia 9 lutego 2012r. i jego skutki miały i mają nadal wpływ na aktywność seksualną powoda i w jakim zakresie.

Natomiast postanowieniem z dnia 10 grudnia 2014 r. Sąd postanowił zmienić postanowienie Sądu z 22 maja 2014r. i z 4 lipca 2014 r. w ten sposób, że sporządzenie opinii zlecił Zakładowi Medycyny Sądowej (...) w P., z tym zastrzeżeniem, że w miejsce specjalisty z dziedziny neurologii winien przy jej sporządzeniu wziąć udział specjalista z dziedziny neurochirurgii.

Katedra i Zakład Medycyny Sądowej (...) w P. przedłożyła opinię z dnia 30 stycznia 2015 r. oraz opinię uzupełniającą z dnia 13 lutego 2015 r.

Pozwany pismem z dnia 16 marca 2015 r. odniósł się do opinii wskazując, że kwestionuje wskazany w opinii uszczerbek powoda na zdrowiu jako następstwo wypadku z dnia 9 lutego 2012 r. Zdaniem pozwanego, uszczerbek na zdrowiu został ustalony na podstawie dolegliwości nie stanowiących następstwa wypadku i został zawyżony. Pozwany zarzucił także, że opinia biegłych jest wewnętrznie sprzeczna. Zakwestionował w szczególności rozpoznanie w postaci encefalopatii ze zmianami charakterologicznymi. Wskazał także, że powód miał zdiagnozowaną przed wypadkiem padaczkę. Pozwany zakwestionował także uszczerbek na zdrowiu powoda wynikający ze złamania żeber, wskazując, że z dokumentacji medycznej wynika, że złamania zostały poprawnie wygojone. Biegli nie opisali też w jakim stopniu ruchomość prawego barku i górnej kończyny prawej powoda jest ograniczona.

Powód nie zgłaszał zastrzeżeń do opinii instytutu.

Biegli działający w ramach Zakładu Medycyny Sądowej (...)

w P. przedłożyli opinię uzupełniającą z dnia 21 kwietnia 2014 r., w której szczegółowo i obszernie odnieśli się do zastrzeżeń pozwanego. Po zapoznaniu się z wyjaśnieniami biegłych, Sąd uznał zarzuty do opinii sformułowane przez pozwanego za niezasadne.

Nadmienić także należy, że strony nie wniosły żadnych zastrzeżeń do opinii sporządzonej przez biegłego urologa J. A. (2).

Biorąc zatem powyższe pod uwagę, Sąd uznał opinie biegłych za w pełni wiarygodne oraz przydatne dla ustalenia stanu faktycznego sprawy, biorąc pod uwagę, że opinie zostały sporządzone przez osoby kompetentne, dysponujące odpowiednim zasobem wiedzy w dziedzinie w której sporządzali opinie. Opinie były konsekwentne, jednoznaczne i stanowcze, a nadto zostały wydane z uwzględnieniem całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i badań własnych biegłych. Biegli w sposób szczegółowy przedstawili w swoich opiniach przesłanki, na których się oparli się formułując końcowe wnioski. Zaprezentowane w nich ustalenia poparte zostały rzeczową, logiczną i zgodną z zasadami poprawnego wnioskowania argumentacją, co pozwala stwierdzić, że ich autorzy dysponują rzetelną wiedzą specjalistyczną w swojej dziedzinie i pozwala je uznać za pełne i kompletne.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd uznał opinie biegłych w całości za wiarygodne i przydatne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd uznał za wiarygodne **zeznania świadka N. S.** na okoliczność stanu zdrowia powoda po wypadku oraz w chwili obecnej, bowiem korespondują z opiniami biegłych oraz zeznaniami świadka B. S. i powoda. Sąd nie miał także wątpliwości co do wiarygodności zeznań świadka na okoliczność rozmiaru krzywdy jakiej doznał powód, w szczególności zeznań na okoliczność trybu życia powoda przed wypadkiem oraz tego jak zmieniła się sytuacja życiowa powoda w związku z obrażeniami jakich doznał podczas wypadku. Zeznania te korespondowały bowiem z treścią opinii biegłych z której wynika m.in. że z czasem dolegliwości powoda i ograniczenie ruchu w stawach objętych zmianami pourazowymi ulegną nasileniu, zaś rokowania odnośnie stanu psychicznego powoda należy uznać za niepewne.

Analogicznie Sąd uznał w całości za wiarygodne **zeznania świadka B. S.** na okoliczność stanu zdrowia powoda przed wypadkiem i po nim, bowiem znalazły potwierdzenie w treści opinii biegłych i w zeznaniach świadka N. S.. Z kolei zeznania świadka na okoliczność rozmiarów krzywdy jakiej doznał powód znalazły potwierdzenie w treści opinii biegłych.

Biorąc zaś pod uwagę całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie w tym przede wszystkim treść opinii biegłych oraz zeznania świadków Sąd w całości dał wiarę **zeznaniom powoda** zarówno na okoliczność stanu jego zdrowia przed wypadkiem jak i po nim oraz rozmiarowi krzywdy jakiej doznał powód.

Sąd zauważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powód po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa domagał się zasądzenia od pozwanego na jego rzecz kwoty 400.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 24.600 zł tytułem skapitalizowanej renty obejmującej okres od 1 marca 2012 r. do dnia 30 czerwca 2013 r. Wniósł także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 5.601,89 zł tytułem odszkodowania (w tym 3.577,60 zł tytułem kosztów opieki i 984,80 zł tytułem kosztów dojazdów) oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powód domagał się także ustalenia, że pozwany ponosi odpowiedzialność na przyszłość wobec powoda za skutki wypadku z dnia 9 lutego 2012 r.

Powództwo okazało się częściowo zasadne.

Bezsporna między stronami była kwestia odpowiedzialności pozwanego, który zarówno w toku postępowania sądowego jak i przed jego wszczęciem uznał swoją odpowiedzialność i wypłacił powodowi łączną kwotę 44.040,10 zł, na które składały się kwota 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwota 1.910 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów, 1.890 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich, kwota 210 zł tytułem kosztów diety oraz kwota 30,10 zł tytułem zwrotu kosztów leków. Zatem bezspornie powodowi przysługuje względem pozwanego roszczenie o zadośćuczynienie, wobec doznania przez powoda szczegółowo opisanych wyżej obrażeń ciała (art. 445 § 1 kc w zw. z art. 444 § 1 kc). Wskazać należy, że odpowiedzialność pozwanego wynika z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2013 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli

Komunikacyjnych (Dz.U.2013.392 j.t.), zgodnie z którym, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia, skoro bezspornie sprawcą wypadku był P. N., który posiadał stosowną polisę wystawioną przez pozwanego.

Zgodnie z art. 444 § 1 kc, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu. Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty (§ 2).

Natomiast stosownie do art. 445 § 1 kc, w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Zadośćuczynienie to forma rekompensaty pieniężnej z tytułu szkody niemajątkowej. Podstawą jego żądania jest krzywda niemajątkowa w postaci ujemnych przeżyć związanych z cierpieniami psychicznymi i fizycznymi, wynikająca z naruszenia wskazanych w komentowanym przepisie dóbr osobistych. Wprawdzie szkody niemajątkowej nie sposób wyrównać za pomocą świadczeń pieniężnych, lecz świadczenia te mogą łagodzić ujemne przeżycia pokrzywdzonego poprzez dostarczenie mu środków pozwalających w szerszym stopniu zaspokoić jego potrzeby i pragnienia (por. A. Rzetecka –Gill, Komentarz do art. 445 kc). Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie tych cierpień. Obejmuje ono wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości. Ma więc ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego, mowa jest bowiem o odpowiedniej sumie tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, przyznawanej jednorazowo.

Przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają kryteriów, jakie należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego, wypracowało je natomiast orzecznictwo. Przy określaniu wysokości zadośćuczynienia należy mieć na uwadze, że jego celem jest wyłącznie złagodzenie doznanej przez poszkodowanego krzywdy, wobec czego utrata zdolności do pracy zarobkowej może mieć wpływ na wysokość zadośćuczynienia tylko o tyle, o ile łączy się z poczuciem krzywdy spowodowanej niemożnością wykonywania wybranego i wyuczonego zawodu. Sama zaś utrata zarobków i innych korzyści osiąganych z pracy znajduje rekompensatę w należnej na podstawie art. 444 § 2 k.c. rencie odszkodowawczej. Krzywdą w rozumieniu art. 445 § 1 k.c. będzie z reguły trwałe kalectwo poszkodowanego powodujące cierpienia fizyczne oraz ograniczenie ruchów i wykonywanie czynności życia codziennego. Przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia obowiązuje zasada umiarkowania wyrażająca się w uwzględnieniu wszystkich okoliczności oraz skutków doznanego kalectwa (wyrok SN z 3 maja 1972 r., I CR 106/72, LexPolonica nr 319827). Suma „odpowiednia” nie oznacza sumy dowolnej, a jej prawidłowe ustalenie wymaga uwzględnienia wszystkich okoliczności mogących mieć w danym przypadku znaczenie. Zarówno okoliczności wpływające na wysokość zadośćuczynienia, jak i kryteria ich oceny powinny być rozważane indywidualnie w związku z konkretną osobą pokrzywdzonego. Orzecznictwo opowiada się więc za zasadą wszechstronności i indywidualizacji, czyli z jednej strony oznacza to wymóg uwzględnienia wszystkich okoliczności sprawy, a z drugiej zaś indywidualnego podejścia do każdego przypadku.

Zadośćuczynienie z art. 445 § 1 k.c. ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. We wcześniejszym orzecznictwie dodatkowo wyrażano stanowisko, iż „wysokość ta jednak nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, a więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach” (tak SN w wyroku z 26 lutego 1962 r., 4 CR 902/61, LexPolonica nr 316013, OSNCP 1963, nr 5, poz. 107; w wyroku z 24 czerwca 1965 r., I PR 203/65, LexPolonica nr 322944, OSPiKA 1966, poz. 92; por. też wyrok z 22 marca 1978 r., IV CR 79/78, LexPolonica nr 321721). To stwierdzenie jednak wymaga pewnej aktualizacji, o czym będzie mowa niżej, a nacisk należy położyć na element „ekonomicznie odczuwalnej wartości”.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, że w wyniku wypadku komunikacyjnego powód mający wówczas 48 lat doznał urazu wielonarządowego pod postacią stłuczenia mózgu, wielofragmentowego złamania trzonu i grzebienia łopatki prawej z przemieszczeniem, wielomiejscowego złamania żeber, złamania trzonu TH8 i rozległej rany powłok skórnych głowy. Powód w okresie od 9 lutego 2012 r. do 4 kwietnia 2012 r., a następnie w okresie od 25 lipca 2012 r. do 30 sierpnia 2012 r. przebywał w szpitalu. Powód po wypadku przebywał w stanie śpiączki farmakologicznej. Po wybudzeniu miał problemy z pamięcią, nie pamiętał żony i syna. Z kolei po opuszczeniu szpitala był osobą niesamodzielną, wymagał opieki w sprawach życia codziennego, jak mycie, korzystanie z toalety i jedzenie posiłków. Mimo stopniowego usamodzielniania się powoda w czynnościach życia codziennego powód czuł się niepotrzebny, bowiem całe dni spędzał w domu i nie pracował. Powód miał także problemy ze współżyciem fizycznym. Wszczęto wobec niego egzekucję komorniczą. Pogorszenie kondycji psychicznej powoda spowodowało, że powód podjął próbę samobójczą, zażywając dużą ilość leków. Następnie z uwagi na cele terapeutyczne powód podjął zatrudnienie, jednak nie spełnia ono jego ambicji. Mimo upływu przeszło 3 lat od wypadku powód nadal odczuwa dolegliwości bólowe i stosuje silne leki przeciwbólowe. Cały czas przyjmuje wziewy na odmě płuc i astmę. Ma kłopoty z pamięcią. Nie lubi wychodzić z domu, ponieważ wstydzi się swojego stanu. Nie biega, jazda na rowerze go męczy. W. S. pozostaje nadal pod opieką lekarzy: psychologa, neurologa, pulmonologa, ortopedy, lekarza rodzinnego i psychologa.

Biegli ocenili, że trwały uszczerbek na zdrowiu powoda będący skutkiem obrażeń wielonarządowych wynosi 87%. Biegli wskazali, aktualny stan zdrowia somatycznego powoda należy uznać za utrwalony, nie rokujący poprawy, a uzyskany efekt terapeutyczny za optymalny. Podkreślono, że wraz z wiekiem, kiedy nasileniu będą ulegały zmiany zwyrodnieniowe- deformacyjne związane z wiekiem powoda, dodatkowo nasilą się dolegliwości i ograniczenie ruchu w stawach objętych zmianami pourazowymi. Rokowania odnośnie stanu psychicznego uznano za niepewne. Powód bezwzględnie wymaga dalszego, stałego leczenia, zarówno farmakologicznego, jak i rehabilitacyjnego, a zaniechanie może istotnie nasilić stwierdzone dysfunkcje. Z uwagi na zaburzenia psychiczne konieczna jest stała opieka i nadzór osoby trzeciej oraz nie jest możliwe odzyskanie przez powoda pełniej sprawności fizycznej i psychicznej, w takim stopniu, aby mógł powrócić do trybu życia sprzed wypadku. Problemy z życiem intymnym, na które wskazywał powód, stanowią następstwo leczenia farmakologicznego przeciwdepresyjnego. Nadto z uwagi zaś na zwięźenie cewki moczowej uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi dodatkowo 15%.

Zauważyć należy, że pozwany wypłacił dotychczas powodowi kwotę 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Biorąc pod uwagę dotychczasowy styl życia powoda i jego wiek, a także rozmiar doznanych cierpień psychicznych i fizycznych, w tym długotrwałość choroby, rozmiar kalectwa, trwałość następstw zdarzenia, Sąd uznał, że najbardziej adekwatną do nich kwotą zadośćuczynienia jest będzie łącznie kwota 250.000 zł. Skoro zatem pozwany wypłacił już powodowi kwotę 40.000 zł, Sąd uwzględnił żądanie powoda co do kwoty 210.000 zł. Sąd uznał bowiem, że żądanie zasądzenia 400.000 zł tytułem zadośćuczynienia jest zawyżone i nieutrzymane w rozsądnych granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, co oznacza, że stanowiłoby źródło wzbogacenia powoda (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2005 r., III CK 392/04, nadto wyrok z dnia 12 września 2002 r., IV CKN 1266/00 oraz z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03) . Biorąc pod uwagę powyższe Sąd uznał, że zasądzenie zadośćuczynienia w wysokości 210.000 zł spełni swoją funkcję i złagodzi ujemne przeżycia powoda poprzez dostarczenie mu środków pozwalających w szerszym stopniu zaspokoić jego potrzeby i pragnienia.

Powód domagał się także w oparciu o art. 444 § 2 kc zasądzenia skapitalizowanej renty w wysokości 24.600 zł obejmującej okres od 1 marca 2012 r. do dnia 30 czerwca 2013 r. Powód wyjaśnił, że powyższą rentę wyliczył biorąc pod uwagę kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę w poszczególnych latach: 1.500 zł w 2012 r. i 1.600 zł w 2013 r. Zauważyć należy, że zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2012 r. istotnie wynagrodzenie to wynosiło 1.500 zł, zaś zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2012 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r. wynagrodzenie to wynosiło 1.600 zł. Zauważyć należy, że minimalne wynagrodzenie za pracę stanowi kwotę brutto, od której nalicza się finansowane przez ubezpieczonego składki na ubezpieczenia społeczne oraz zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych (por. L. Lipiec, Komentarz do art. 4 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, LEX). Tym samym Sąd uznał, że podstawą wyliczenia należnej powodowi skapitalizowanej renty winna

być kwota netto minimalnego wynagrodzenia za pracę za okres od 1 marca 2012 r., a zatem od miesiąca następnego po miesiącu w którym powód uległ wypadkowi, do miesiąca poprzedzającego miesiąc w którym podjął zatrudnienie (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 23 stycznia 2014r., sygn. akt III aPa 27/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 12 lipca 2013r., sygn. akt I ACa 338/12, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 16 stycznia 2013r., sygn. akt VI ACa 1064/12). Zatem minimalne wynagrodzenie netto w 2012 r. wynosiło 1.111,86 zł, zaś minimalne wynagrodzenie netto w 2013 r. wynosiło 1.181,38 zł. Wobec powyższego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda skapitalizowaną rentę w wysokości 18.206,88 zł (10 miesięcy x 1.111,86 zł + 6 miesięcy x 1.181,38 zł).

Powód domagał się także zasądzenia odszkodowania w łącznej wysokości 5.601,89 zł, na które składają się kwota 3.577,60 zł z tytułu kosztów opieki (5.467,60 zł za okres od 4 kwietnia 2012 r. do 24 lipca 2012 r. wg 1.500 zł miesięczne - 1.890 zł dotychczas wypłaconego odszkodowania= 3.577,60 zł) i 984,80 zł tytułem kosztów dojazdu do lekarzy.

Stosownie do art. 444 § 1 kc, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. W ocenie Sądu, powód wykazał w niniejszym postępowaniu, że po zakończeniu hospitalizacji w S. W. w P. w dniu 4 kwietnia 2015 r. aż do dnia 24 lipca 2015 r., a zatem rozpoczęcia hospitalizacji na Oddziale (...) (...) (...) S. W. w P., wymagał pomocy osób trzecich przy myciu, korzystaniu z toalety oraz jedzeniu posiłków. Postępowanie wykazało, że w tym czasie powodem opiekowała się jego żona, która przebywała na urlopie bezpłatnym. Zatem skoro kwota 1.890 zł została przez pozwanego uiszczona, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.577,60 zł, wyliczoną w sposób wskazany powyżej. Sąd zasądził także kwotę 984,80 zł tytułem kosztów dojazdu, którą powód wykazał załączając bilety i paragony.

Tym samym w punkcie I wyroku Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 233.808,77 zł (210.000 zł tytułem zadośćuczynienia, 18.206,88 zł tytułem skapitalizowanej renty oraz 5.601,89 zł tytułem odszkodowania).

W sprawach o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym – uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia – oprócz zasądzenia określonej sumy – sąd może jednocześnie ustalić odpowiedzialność pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie III CZP 2/09). Nadal zachowuje aktualność pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1970 r., sygn. III CZP 34/69, OSNCP 1970/12/217: W sprawie o naprawienie szkody wynikłej z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia zasądzenie określonego świadczenia nie wyłącza jednoczesnego ustalenia w sentencji wyroku odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości z tego samego zdarzenia.

Szkody na osobie nie zawsze powstają jednocześnie ze zdarzeniem, które wywołało uszkodzenie ciała. Są one z istoty swej rozwojowe. Poszkodowany z reguły nie może w chwili wszczęcia procesu dochodzić wszystkich roszczeń, jakie mogą mu przysługiwać z określonego stosunku prawnego. Następstwa bowiem uszkodzenia ciała są z reguły wielorakie i zwłaszcza w wypadkach cięższych uszkodzeń wywołują niekiedy skutki, których dokładnie nie można określić ani przewidzieć, gdyż są one zależne od indywidualnych właściwości organizmu, osobniczej wrażliwości, przebiegu leczenia i rehabilitacji oraz wielu innych czynników. Przy uszkodzeniu ciała lub doznaniu rozstroju zdrowia poszkodowany może określić podstawę żądanego odszkodowania jedynie w zakresie tych skutków, które już wystąpiły, natomiast nie może określić dalszych skutków jeszcze nieujawnionych, których jednak wystąpienie jest prawdopodobne. Często, bowiem nie da się przewidzieć wszystkich następstw rozstroju zdrowia, chociaż nie można wykluczyć wystąpienia w przyszłości dalszych następstw uszkodzenia ciała obok tych, które się już ujawniły.

Artykuł 189 k.p.c. nie stoi zatem na przeszkodzie jednoczesnemu wytoczeniu powództw o świadczenie i o ustalenie w sytuacji, gdy ze zdarzenia wyrządzającego szkodę w postaci uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia przysługują już poszkodowanemu określone świadczenia, ale z tego samego zdarzenia mogą się ujawnić w przyszłości inne jeszcze szkody, których dochodzenie nie jest na razie możliwe.

Mając na względzie utrwalone stanowisko Sądu Najwyższego oraz okoliczność, że rokowania co do stanu zdrowia powoda nie są pomyślne, Sąd w wyroku ustalił, że pozwany ponosi odpowiedzialność za mogące się ujawnić w przyszłości skutki wypadku komunikacyjnego, któremu powód uległ w dniu 9 lutego 2012 r. (punkt II wyroku).

W punkcie III wyroku Sąd oddalił powództwo co do kwoty 196.393,12 zł. Na powyższą kwotę złożyła się m.in. kwota 190.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Jak wyżej wskazano Sąd uznał, że żądanie zasądzenia 400.000 zł tytułem zadośćuczynienia jest zawyżone i nieutrzymane w rozsądnych granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, co oznacza, że stanowiłoby źródło wzbogacenia powoda (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2005 r., III CK 392/04, nadto wyrok z dnia 12 września 2002 r., IV CKN 1266/00 oraz z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03) . Sąd oddalił także roszczenie w zakresie zasądzenia skapitalizowanej renty w kwocie 6.393,12 zł, stanowiącej różnicę między skapitalizowaną rentą brutto i netto za okres od 1 marca 2012 r. do dnia 30 czerwca 2013 r. Łącznie zatem oddaleniu podlegało powództwo do kwoty 196.393,12 zł.

W punkcie IV wyroku Sąd umorzył powództwo w pozostałym zakresie z uwagi na to, że powód cofnął pozew co do pozostałego zakresu pkt 3 pisma z dnia 16 marca 2015 r. (co do kwoty 35.010 zł tytułem skapitalizowanej renty) oraz cofnął pozew w zakresie pkt 4 pisma z dnia 16 marca 2015 r. (a zatem co do zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda na podstawie art. 444 § 3 kc kwoty 1.750 zł płatnej z góry do rąk powoda do 10-dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności, poczynając od dnia 1 kwietnia 2015 r.).

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o art. 100 kpc, zgodnie z którym, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Nie budzi wątpliwości, że w niniejszej sprawie wysokość zasądzonej na rzecz powoda kwoty zależała od oceny Sądu. Jednocześnie biorąc pod uwagę, że przyznana przez pozwanego kwota stanowiła niewielką część należnego powodowi zadośćuczynienia Sąd uznał, że pozwany powinien zostać w całości obciążony kosztami procesu. Na koszty procesu złożyła się kwota 3.617 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego powoda oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Jednocześnie zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 28.375,67 zł na którą złożyły się kwoty: 21.511 zł tytułem wpisu od pozwu, 5.455,25 zł tytułem wynagrodzenia biegłych, 1.215,24 zł tytułem wynagrodzenia biegłych, 442,76 zł tytułem wynagrodzenia biegłych i 32,42 zł tytułem kosztów sporządzenia dokumentacji medycznej.

/-/SSO Małgorzata Małecka

ZARZĄDZENIE

1. proszę odnotować uzasadnienie w kontrolce,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda,
3. przedłożyć za 14 dni lub z apelacją.

/-/ SSO Małgorzata Małecka

P., dnia 14 grudnia 2015 r.